

عنوان مقاله:

خوانش پیشران های موثر بر وضعیت آینده تاب آوری شهری در برابر مخاطرات محیطی (مطالعه موردی: منطقه ۵ کلان شهر تهران)

محل انتشار:

فصلنامه آینده پژوهی شهری، دوره 2، شماره 4 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

اسماعیل علی اکبری - استاد گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

شاه بختی رستمی - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

محمد وهابی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

تاب آوری شهری که به عنوان یکی از ابعاد کلیدی توسعه پایدار در معنای "قابلیت و آمادگی شهر در پاسخگویی و بازیابی در برابر تهدیدات، تغییرات، خطرات و مخاطرات قابل توجه با حداقل آسیب به ایمنی و سلامت عمومی، اجتماع، اقتصاد و امنیت" تعریف شده است. در این راستا، این مقاله کوشیده است با روش تحلیل ساختاری، پیشران های موثر بر وضعیت آینده تاب آوری منطقه ۵ کلان شهر تهران را در برابر مخاطرات محیطی، بازشناسی و خوشه بندی کند. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی، از نظر روش ترکیبی از روش های اسنادی و پیمایشی و از نظر ماهیت بر اساس روش های جدید علم آینده پژوهی، تحلیلی و اکتشافی است که با به کارگیری ترکیبی از مدل های کمی و کیفی انجام گرفته است. جامعه آماری ۲۰ نفر از خبرگان شهری بر اساس نمونه گیری گلوله برفی می باشد. ۵۳ پیشران احصاء و شناسایی گردید که با روش تحلیل اثرات متقابل ساختاری در نرم افزار MICMAC پردازش شده است. نتایج مقاله نشان می دهد الگوی کلی پراکندگی پیشران های مورد مطالعه از نظر تحلیل اثرات متقابل، در مجموع بیانگر وضعیت یک سیستم محیطی ناپایدار است که در آن پیشران های تاب آور منطقه ۵ از نظر اثرگذاری و اثرپذیری، حالت پیچیده و بینابین دارد. سطح آگاهی شهروندان از خطرات محیطی، نظارت در حین ساخت و سازها، دسترسی به نهادهای امداد رسان، یکپارچگی مدیریت در زمان وقوع بحران، آموزش و اطلاع رسانی در خصوص خطرات زلزله، نگرش و باور خانوارها مبنی بر وجود خطر بلایا و حوادث طبیعی، کیفیت ابنیه (مقاومت ساختمان)، تراکم ساختمان، قابلیت نفوذپذیری درون بافتی، مشارکت اجتماعی، احیای فعالیت های اقتصادی بعد از سوانح و حمایت نهادی دولتی و محلی برای جبران خسارت مالی به عنوان کلیدی ترین پیشران های موثر بر روند آینده تاب آوری منطقه ۵ کلان شهر تهران انتخاب شدند.

کلمات کلیدی:

تحلیل ساختاری، تاب آوری، میک مک، کلانشهر تهران، منطقه ۵

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1627067>

